

У ИШЧЕКИВАЊУ МЕСЕЦА

Медитације о природи и духу

*Природа је храм где мутне речи слећу
са стубова живих понекад, а доле
ко кроз шуму иде човек кроз симболе
што га путем присним погледима срећу.*

Шарл Бодлер, „Везе“
(Препевао Иван В. Лалић)

Природа, у свом цикличном кретању и метаморфози, дуалности и ћудљивости, али, изнад свега, складу и лепоти, основни је мотив уметничког изражаја Иване И. Костић. Идеја природе дубоко укоренењена у завичајно тле старопланинског пејзажа, прелама се кроз реминисценцију, сентимент и имагинацију, у слици и цртежу као примарним медијским опредељењима.

Изложбом *У ишчекивању Месеца* наставља се Иванино медитативно истраживање природе. Из назива ишчитавамо узбуђење и немир, али и мистерију која наговештава несагледиви простор потраге, у чежњи за спознајом, али, истовремено, у стрепњи од разоткривања.

Нови радови тематски и стилски изграђују се на темељима претходних циклуса, сада сигурније и убедљивије. Цртачки потез, иако жустар, овде је промишљенији и усмеренији. Емотивно снажан али одлучан, изражене ритмичности али веће контроле, јавља се у преплету густог шумског пејзажа. Солидније форме и суптилније тонске моделације, нови радови доносе продубљеније истраживање светлости и сенке и сложенији приступ изградњи простора.

Као засебне уметничке целине, Иванини цртежи поседују композициону и значењску кохерентност, израстајући истовремено један из другог у органској повезаности. У додиру више цртачких кадрова отвара се ново визуелно поље, у композиционом складу и јединству целине, једнако као и њених делова. Монументалним форматом који на овај начин изграђује, уметница уводи посматрача у простор дубоке контемплације.

Пажљивом опсервацијом природе, приступом који уважава осећај колико и мисао, Ивана тежи да проникне у само њено биће, неухватљиво у сталној промени и кретању, суптилном и нежном, неретко бурном и плаховитом. Дуализам природе у Иванином цртежу проговара кроз контраст – тренутак смене дана и ноћи, кроз светлост и сенку, присуство и одсуство, пунину и празнину.

Посматрајући и бележећи ове појавне дихтомије, она трага за јединственом есенцијом природе, изван простора физичке реалности. У извесном смислу прикази једног географског поднебља евоцираног сећањем, пејзажи Иване И. Костић творе, напослетку, метафизичку слику природе која се пројављује у својој универзалности и јединству. Тренутак ишчекивања, постаје, тако, тренутак интроспекције, унутрашњег трагања на путовању кроз географију душе. Она се открива у ноћи, међу згуснутим стаблима и дубинама шумског пејзажа, у исконској, нетакнутој природи. Она је у

призорима заогнутим етеричном ауром Месеца, узбудљивом колико и застрашујућом. Пејзаж људске психе, како нас подсећа Башлар, Месец у симболичком вокабулару Иване И. Костић, у мистерији свог „одсутног присуства“, јесте, изнад свега, стање духа и ритам бића.

Циклус цртежа у *У ишчекивању Месеца*, омаж је природи и стално трагање за њом. Цртеж као основни медијум ликовног изражавања, којим Ивана говори уверљиво и аутентично, промишљено, али и интуитивно, њена је потрага за оним исконским, за постојаношћу у вечитој метаморфози, природе као и човека.

Тијана Дука